

Henk Huijsman, voorzitter LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen:

‘Ik wil kwekers verbinden, maar soms ook wakker schudden’

Het was trekken en sleuren, maar met Henk Huijsman heeft de LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen nu de gewenste voorzitter aan het roer. Een jaar geleden nam hij het stokje over van André Wijnstra, die vier jaar lang voorzitter was. Ondanks de lange dagen die Huijsman maakt met zijn bedrijf Laxsjon Plants, is hij ervan overtuigd dat hij met verbindend leiderschap het verschil kan maken voor kwekers van bos- en haagplantsoen.

Auteur: Ralf Pijnenburg

Het gaat Laxsjon Plants voor de wind. De onderneming begon in 2017 met vijf medewerkers; inmiddels is het personeelsbestand gegroeid naar 38 mensen. En de rek is er nog niet uit, merkt Huijsman, die samen met zijn collega's lange werkweken maakt. 'Dit jaar dachten we even pas op de plaats te moeten maken vanwege het grote aanbod van haagplanten met kluit. Toch draaien we weer fors meer omzet', aldus de mede-eigenaar van Laxsjon Plants. Je zou je dus kunnen afvragen of hij nog tijd over heeft om het voorzitterschap van de LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen op zich te nemen. In ieder geval heeft Huijsman het afgelopen jaar zo nu dan een vergaderingetje laten schieten. 'En dat doe ik nog steeds', zegt hij. 'Ik moet zeggen dat er meer op me afkomt dan ik had gedacht. Mijn activiteiten zijn soms lastig te combineren. Een vergadering kost je zo een halve tot driekwart dag, vandaar dat ik soms alleen na afloop de notulen doorspits. Als je op je tenen loopt, moet je af en toe keuzes maken.'

De boot afhouden

Maar spijt van zijn keuze heeft Huijsman

allerminst. De LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen deed er dus verstandig aan om hem continu te blijven aansporen om het voorzitterschap te aanvaarden. 'Een tijdje heb ik de boot afgehouden, maar ik ben toch blij dat ik een jaar geleden ben ingestapt', vertelt hij. 'Mijn netwerk was al groot, maar je leert weer nieuwe mensen kennen en doet nieuwe inzichten op. Vanuit mijn rol bij een handelsbedrijf kan ik als voorzitter meer voor kwekers betekenen dan iemand van een kwekersbedrijf zou kunnen. Verder heb ik 35 jaar ervaring in de boomkwekerijsector, vandaar dat ik respect geniet onder kwekers. Dus ik denk wel dat ik als voorzitter een verbindende rol kan vervullen.'

Een van de eerste zaken die op zijn pad kwamen, was het convenant 'Samenwerking hoogwaardig zaad- en bosplantsoengebruik'. Dat werd in mei dit jaar ondertekend door BoHeZa (Boom- en heesterzadenbedrijven), LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen, Staatsbosbeheer en Treepport Zundert. 'Dat is een leuk en uitdagend thema', aldus Huijsman. 'We moeten met z'n allen om de tafel blijven zitten. Zo hebben we Staatbosbeheer als partner echt nodig om te komen tot een goede bossenstrategie. Het is belangrijk dat er inzicht komt in de beschikbaarheid van zaden van autochtone en bosbouwkundige herkomst van de Nederlandse rassenlijst. Deze zaden moeten we vervolgens maximaal benutten om zoveel mogelijk planten op te kweken.'

Zoveel mogelijk zaden uitleveren

Huijsman wil met de LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen stimuleren dat Staatbosbeheer zijn strategische voorraad laag houdt en zoveel mogelijk zaden uitlevert. 'Met planten kunnen we namelijk veel meer "spelen" dan met zaad', legt hij uit. 'Als de zaadoogst tegenvalt, is het handig dat je dat met planten kunt opvangen. Overigens merk ik dat Staatsbosbeheer dit onderwerp al goed oppakt.' Huijsman ziet het als een voordeel dat LTO dankzij het convenant een kijkje in de keuken krijgt bij Staatsbosbeheer. 'Het is belangrijk dat Staatsbosbeheer zoveel mogelijk openheid van zaken geeft', zegt hij. 'Dat proberen we ook te stimuleren tijdens ons overleg met hen. Daarnaast vind ik dat de overheid ervoor moet zorgen dat Staatsbosbeheer over meer financiële middelen kan beschikken. Daar maken wij ons als LTO Cultuurgroep hard voor.'

Het convenant moet ertoe leiden dat er, op basis van de Bossenstrategie, voor 2030 ruim 160 miljoen bomen en struiken worden aangeplant. Maar volgens Huijsman is dit doel te ambitieus. 'Sinds de ondertekening van het convenant is slechts tien tot vijftien procent van de doelstelling ingevuld', weet hij. 'We kampen met teveel uitdagingen, onder meer rond stikstof, vergunningverlening en beschikbare grond. Er wordt nu wel gas gegeven en er komen steeds meer projecten los, maar er is onvoldoende autochtoon plantmateriaal beschikbaar. Deze schaarste is een probleem.'

Autochtoon plantmateriaal

Volgens Huijsman is er onder kwekers te weinig interesse voor autochtoon plantmateriaal. Zij zijn dan ook niet zo bezig met de inhoud van het nieuwe convenant. 'Dat vinden we jammer', erkent hij. 'Ik schat dat slechts zo'n tien procent van alle kwekers met autochtoon plantmateriaal werkt. We zouden dit graag breder willen trekken.' Een van de problemen is dat deze zaden zeer prijzig zijn. 'Het is lastig om aan voldoende zaden te komen. Daarnaast is er geen afzetgarantie. Kwekers hebben de garantie nodig dat het plantmateriaal waarin zij nu investeren over drie tot vier jaar ook wordt afgenomen. De overheid zou hierbij een betrouwbaardere partner kunnen zijn. Wij moeten bij Laxsjon Plants onze zaden voorfinancieren en maar kijken hoeveel planten er na enkele jaren worden afgenomen. Niet iedere kweker kan dit risico dragen. Toch zouden we graag zien dat meer kwekers autochtoon zaad gaan gebruiken, of in ieder geval zaden met een herkomstcertificaat.'

Belang van herkomstpapieren

Huijsman kan het belang hiervan niet genoeg benadrukken. 'Met autochtone zaden kun je alle kanten op', weet hij. 'De overheid eist bij veel projecten dat er planten met een herkomstcertificaat gebruikt worden. Veel kwekers kunnen hun producten nu nog exporteren zonder herkomstpapieren, maar er komt een tijd dat ook het buitenland dit niet meer accepteert. Die situatie kun je als kweker maar beter voor zijn.'

De LTO Cultuurgroep attendeert kwekers er regelmatig op dat ze zaden moeten kopen met herkomstpapieren. De boodschap landt echter niet altijd even goed, merkt de voorzitter. 'Ik blijf me erover verbazen dat sommige kwekers onder een steen leven. Dat merkte

ik ook tijdens de uitbraak van het *tomato ringspot*-virus. Daardoor kwam de verzending van *Prunus*- en *Malus*-soorten aan het Verenigd Koninkrijk op het spel te staan. Omdat er een extra toetsing kwam voor de export, deden we in de zomer samen met Treepport een oproep aan kwekers om hun producten te laten keuren. Toch kregen we nadien meldingen van kwekers die met hun planten waren blijven zitten doordat ze niet konden exporteren. Word wakker, denk ik dan. De meeste kwekers waren overigens goed op de hoogte, gelukkig, en hadden de extra Naktuinbouw-keuring wel geregeld.'

Internationaal netwerk

Als mede-eigenaar van Laxsjon Plants beschikt Huijsman over een groot internationaal netwerk, dat hem als voorzitter van de LTO Cultuurgroep goed van pas komt. 'Omdat wij veel buitenlandse klanten hebben, vang ik nieuwe ontwikkelingen snel op', vertelt hij. 'Zo was ik als eerste op de hoogte van de uitbraak van het *tomato ringspot*-virus, waardoor we met de LTO Cultuurgroep en Naktuinbouw snel in de bres konden springen voor kwekers.' Huijsman is tevens lid van de adviescommissie van Naktuinbouw en van de EFNA (European Forestry Nursery Association). De EFNA organiseert jaarlijks een internationale bijeenkomst, waar afgevaardigden van bosplantsoenkwekers zaken afstemmen die voor hen van Europees belang zijn. Huijsman: 'Ook in Brussel willen we het herkomstverhaal op de kaart zetten. Bij deze operatie is ook Anneke van Dijk, strategisch beleidsadviseur bij LTO, van onschatbare waarde.'

Huijsman wil vooral een verbinder zijn voor iedereen in de bos- en haagplantsoensector, zegt hij tot besluit. 'Ik weet zeker dat alle kwekers mij weten te vinden als ze me nodig hebben. Daarnaast zitten we regelmatig met onze collega-concurrenten om de tafel. We moeten elkaar wel iets blijven gunnen; dat vind ik belangrijk. En verder: hulde aan alle kwekers; dat zijn hardwerkende mensen die in korte tijd veel moeten rooien. Daarvoor verdienen ze een compliment.'

